

Bożena Mateja

Scenariusz lekcji z przedmiotu : finanse i bankowość w agrobiznesie

TEMAT LEKCJI : Jak bank centralny wpływa na banki komercyjne?

CZAS : 45 minut

CEL OGÓLNY :

zapoznanie uczniów z :

- podstawowymi zadaniami Narodowego Banku Polskiego,
- kompetencjami jego najważniejszych organów,
- funkcjami nowoczesnego banku centralnego,
- instrumentami polityki pieniężnej

CELE OPERACYJNE:

uczeń:

- pozna najważniejsze zadania NPB,
- będzie umiał rozróżniać kompetencje organów NBP, w tym Rady Polityki Pieniężnej,
- scharakteryzuje funkcje banku centralnego, w szczególności funkcję banku banków,
- wymieni instrumenty za pomocą których bank centralny reguluje podaż pieniądza,
- zrozumie znaczenie działań banku centralnego dla realizacji celu podstawowego - utrzymania stabilnego poziomu cen,
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę na rynku finansowym.

METODY REALIZACJI:

- analiza dokumentu
- analiza tekstu źródłowego
- mini dyskusja
- ćwiczenia - rozwiązywanie zadań

FORMY PRACY :

- praca w grupach i z całą klasą

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- materiał pomocniczy nr 1 – fragmenty Konstytucji oraz Ustawy o NBP
- materiał pomocniczy nr 2 - tekst „Funkcje banku centralnego”
- materiał pomocniczy nr 3 - tekst „ Instrumenty ekonomicznego oddziaływania banku centralnego na działalność kredytową banków komercyjnych”

ZAŁOŻENIE:

Uczniowie na przedmiocie „ podstawy ekonomii „, zapoznali się z polityką monetarną banku centralnego. Potrafią narysować zagregowaną krzywą popytu i podaży pieniądza oraz określić cenę równowagi (stopę procentową)

TOK LEKCJI

I. FAZA WPROWADZAJĄCA:

Nauczyciel podaje temat lekcji, cele lekcji i formy realizacji tematu.

Rozpoczyna lekcję pytaniem : jak rozumiesz twierdzenie Mikołaja Kopernika (1474-1543) , polskiego astronoma „ *Widzimy, że te kraje rozwijają się najbardziej, które mają dobrą monetę , upadają zaś i giną, które używają złej.*” (mini dyskusja)

Pytania pomocnicze:

Co oznacza „dobra i zła” moneta?

Czy są różnice w rozumieniu tego twierdzenia, w czasach kiedy żył Mikołaj Kopernik i współcześnie?

Czym, poza astronomią, zajmował się Mikołaj Kopernik ?

Odp. Badał zjawisko „psucia się pieniądza”. Inflacja towarzyszy gospodarce od czasu gdy narodził się pieniądz.

Uczniowie odpowiadają na pytanie i uzasadniają swoje zdanie.

FAZA REALIZACYJNA

1. Nauczyciel mówi uczniom, że w trakcie lekcji zapoznają się z podstawowymi zadaniami banku centralnego - Narodowego Banku Polskiego. Zostały one określone w Konstytucji RP, ustawie o NBP oraz ustawie Prawo bankowe.

2. Ćwiczenie 1. – praca w grupach

Temat ćwiczenia:” **Zadania banku centralnego i jego wpływ na banki komercyjne**”

Uczniowie dobierają się w 4 kilkusobowe grupy. Nauczyciel rozdaje materiały pomocnicze:
nr 1 – Fragmenty aktów prawnych, regulujących funkcjonowanie banku centralnego w naszym kraju..

nr 2 – Tekst pt. „ Funkcje banku centralnego”

nr 3 - Tekst pt. „ Instrumenty ekonomicznego oddziaływania banku centralnego na banki komercyjne.”

Uczniowie winni wyszukać zadania i kompetencje NBP oraz jego najważniejszych organów.

Nauczyciel kieruje pytania do uczniów (slajd):

- Jak zorganizowany jest NBP? Jakie są jego najważniejsze organy?
- Co jest najważniejszym zadaniem NBP?
- Jakie inne zadania realizuje bank centralny w Polsce?
- Na czym polegają obowiązki Prezesa NBP?
- Kto wchodzi w skład Zarządu NBP? Czym się zajmuje Zarząd?
- Kto powołuje Radę Polityki Pieniężnej?
- Jakie podstawowe kompetencje posiada Rada Polityki Pieniężnej?
- Jaki jest wpływ decyzji NBP, a zwłaszcza Rady Polityki Pieniężnej na poziom inflacji w gospodarce?
- Na czym polega niezależność NBP : personalna, finansowa, funkcjonalna?

3. Po dokonaniu analizy materiałów, liderzy zespołów przedstawiają informacje o głównych zadaniach i zasadach organizacji NBP:

- pierwsza grupa przedstawi główne organy NBP oraz ich kompetencje,
- druga podstawowe funkcje NBP,
- trzecia płaszczyzny niezależności NBP,
- czwarta instrumenty oddziaływania na banki komercyjne.

4. Nauczyciel wyjaśnia klasie, że ustawa zasadnicza potwierdza niezależność banku centralnego od rządu. Rada Ministrów nie ma wpływu na obsadę władz banku centralnego. Jest również niezależny finansowo – posiada osobowość prawną i własne fundusze. Niezależność funkcjonowania banku centralnego polega na powierzeniu NBP wyłącznych kompetencji w dziedzinie ustalania i realizacji polityki pieniężnej. Zapytuje uczniów, czy tryb wybierania Rady gwarantuje niezależność banku? Jakie argumenty przemawiają przeciw wyłączeniu nadzoru bankowego spod kontroli banku centralnego? Od 1 stycznia 2008r nadzór bankowy ma przejąć Komisja Nadzoru Finansowego.

Podsumowując wystąpienia, nauczyciel zwraca uwagę na zadania Rady Polityki Pieniężnej, uchwalającej założenia polityki pieniężnej oraz wielkość najważniejszych stóp procentowych. Przypomina, że polski bank centralny, w celu zapewnienia stabilności cen, stosuje strategię tzw. bezpośredniego celu inflacyjnego (BCI). Cel inflacyjny od 2004 roku pozostaje w Polsce bez zmian – jest nim utrzymanie rocznego wskaźnika inflacji na poziomie 2,5 % . Ważnym zadaniem banku centralnego jest sprawowanie nadzoru nad całym systemem bankowym, zapewnienie mu stabilności oraz bezpieczeństwa powierzonych bankom przez klientów pieniędzy.

5. Nauczyciel przybliży uczniom funkcjonowanie banku centralnego w gospodarce centralnie planowanej – na przykładzie PRL.

Narodowy Bank Polski był instytucją o bardzo rozbudowanej strukturze organizacyjnej, z rozległą siecią oddziałów. Wynikało to z jego zadań kasowo-kredytowo-kontrolnych. Przypominał agendę Ministerstwa Finansów (Prezes NBP był wiceministrem finansów). Jego władze powoływała Rada Ministrów . Politykę pieniężną i kredytową miał realizować zgodnie z wytycznymi ministra finansów . Odpowiedzialność za emisję została sprowadzona do czynności niemal technicznych . Jej rozmiary zależały bowiem od założeń planistycznych określających dochody pieniężne i wydatki ludności (przedsiębiorstwa rozliczały się bezgotówkowo). Zważywszy na fakt, że prawie wszyscy pracownicy najemni byli zatrudnieni w sektorze państwowym, dochody pieniężne ludności określał fundusz płac . Kontrola cen uniemożliwiała istnienie otwartej inflacji . Walkę z „nawisem inflacyjnym” prowadzono przez okresowe podwyżki cen . W 1988r, w wyniku akcji protestacyjnych państwo zrezygnowało z kontroli cen, co przyniosło „wybuch „ inflacji. W 1989 r poziom cen był prawie 3,5 krotnie wyższy niż w 1988r. Budowę gospodarki rynkowej rozpoczęto w 1989r. Odpowiedzialnym za stabilizację gospodarki został ówczesny wicepremier i minister finansów Leszek Balcerowicz.

6. Ćwiczenie nr 2

Nauczyciel rozdaje uczniom materiał z zadaniami dotyczącymi polityki pieniężnej banku centralnego – praca w parach.

Chętni uczniowie rysują zagregowaną krzywą popytu i podaży na tablicy.

FAZA PODSUMUJĄCA – sprawdzenie wiedzy

Test sumujący wiedzę – 10 pytań .

Nauczyciel podsumowując zajęcia zapowiada, że przedmiotem rozważań kolejnych zajęć będą instytucje sprawujące kontrolę nad polskimi bankami. Dokonuje oceny pracy uczniów na zajęciach.

Nauczyciel zadaje zadanie domowe, które będzie bazować na wiedzy zdobytej na lekcji .
Omawia sposób rozwiązania.

Podaje też zadanie dla chętnych : Inflacja w Polsce – przyczyny i skutki.

Zadanie domowe

Stopa rezerw obowiązkowych wynosi 5%, bank posiada 5 mln złotych zgromadzonych na lokatach. Stopa procentowa lokat wynosi 2,5 % a kredytów 7,5 % . Bank centralny podniósł stopę rezerw obowiązkowych do 10 % . Jaka stopa procentowa banku zapewni jej poprzedni dochód?

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 1

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Art.227

1. Centralny, bankiem państwa jest Narodowy Bank Polski. Przysługuje mu wyłączne prawo emisji pieniądza oraz ustalenia i realizowania polityki pieniężnej.
Narodowy Bank Polski odpowiada za wartość polskiego pieniądza.
2. Organami Narodowego Banku Polskiego są : Prezes NBP, Rada Polityki Pieniężnej oraz Zarząd Narodowego Banku Polskiego.
3. Prezes Narodowego Banku Polskiego jest powoływany przez Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na 6 lat.
4. Prezes Narodowego Banku Polskiego nie może należeć do partii politycznej , związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością jego urzędu.
5. W skład Rady Polityki Pieniężnej wchodzi Prezes Narodowego banku Polskiego jako przewodniczący oraz osoby wyróżniające się wiedzą z zakresu finansów powoływane na 6 lat, w równej liczbie przez Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejm i Senat.
6. Rada Polityki Pieniężnej ustala corocznie założenia polityki pieniężnej i przedkłada je do wiadomości Sejmowi równocześnie z przedłożeniem przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej. Rada polityki Pieniężnej, w ciągu 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, składa Sejmowi sprawozdanie z założeń polityki pieniężnej.
7. Organizacja i zasady działania Narodowego Banku Polskiego oraz szczegółowe zasady powoływania i odwoływania jego organów określa ustawa.

Fragmety ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim

Art.1. Narodowy Bank Polski, zwany dalej NBP, jest bankiem centralnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Art.3. 1. Podstawowym celem działalności NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy równoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP.

2. Do zadań NBP należy także:

- 1) organizowanie także rozliczeń pieniężnych
- 2) prowadzenie rozliczeń pieniężnych
- 3) prowadzenie gospodarki zasobami pieniężnymi
- 4) prowadzenie działalności dewizowej w granicach określonych ustawami
- 5) prowadzenie obsługi bankowej budżetu
- 6) regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie
- 6) kształtowanie warunków niezbędnych do rozwoju systemu bankowego
- 7) opracowanie sprawozdawczego bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa
- 8) wykonywanie innych zadań określonych ustawami

Art. 4. NBP przysługuje wyłączne prawa emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art.5. 1. NBP może być członkiem międzynarodowych instytucji finansowych i bankowych.

2. NBP nie może być udziałowcem bądź akcjonariuszem innych osób prawnych, z wyjątkiem prowadzących działalność usługową wyłącznie na rzecz instytucji finansowych i Skarbu Państwa.

Art.6. Organami NBP są:

- 1) Prezes NBP
- 2) Rada Polityki Pieniężnej
- 3) Zarząd NBP

Art. 9. 1. Prezes NBP jest powoływany przez Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej na okres 6 lat.

2. Ta sama osoba nie może być Prezesem NBP dłużej niż przez kolejne dwie kadencje.

Art. 10. 1. Prezesa NBP w czasie jego nieobecności zastępuje Wiceprezes NBP – Pierwszy Zastępca Prezesa NBP.

2. Wiceprezesów NBP i członków Zarządu NBP powołuje i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa NBP.

Art.11. 2. Prezes NBP przewodniczy Radzie polityki Pieniężnej, Zarządowi NBP, Komisji Nadzoru Bankowego oraz reprezentuje NBP na zewnątrz.

3. Prezes NBP reprezentuje interesy Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych instytucjach bankowych oraz, o ile Rada Ministrów nie postanowi inaczej, w międzynarodowych instytucjach finansowych

Art.12. 1. Rada Polityki Pieniężnej, zwana dalej „Radą”, ustala coroczne założenia polityki pieniężnej i przedkłada je do wiadomości Sejmowi równocześnie z przedłożeniem przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej. Rada składa Sejmowi sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej w ciągu 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego.

2. Kierując się założeniami polityki pieniężnej Rada w szczególności :

- 1) ustala wysokość stóp procentowych NBP
- 2) ustala zasady i stopy rezerwy obowiązkowej banków
- 3) określa górne granice zobowiązań wynikających z zaciągania przez NBP pożyczek i kredytów w zagranicznych instytucjach bankowych i finansowych
- 4) zatwierdza plan finansowy NBP oraz sprawozdanie z działalności NBP
- 5) ustala zasady operacji otwartego rynku

3. Rada dokonuje ocen działalności Zarządu NBP w zakresie realizacji założeń polityki pieniężnej.

Art. 13. 1. W skład Rady wchodzi:

- 1) Przewodniczący rady, którym jest Prezes NBP

2) 9 członków powoływanych w równej liczbie przez Prezydenta RP, Sejm i Senat, spośród specjalistów z zakresu finansów

2. Członkowie rady powoływani są na 6 lat.

3. Powoływanie nowych członków Rady powinno nastąpić najpóźniej do dnia wygaśnięcia kadencji poprzednich.

Art.17. 1. Działalnością NBP kieruje Zarząd

2. W skład Zarządu NBP wchodzi: Prezes NBP jako przewodniczący oraz 6-8 członków Zarządu, w tym dwóch wiceprezesów NBP.

3. Zarząd NBP:

1) realizuje uchwały Rady,

2) podejmuje uchwały w sprawach nie zastrzeżonych w ustawie do wyłącznej kompetencji organów NBP.

4. Do zakresu działania Zarządu należy w szczególności :

1) podejmowanie uchwał w sprawie udzielania bankom upoważnień do dokonywania czynności obrotu dewizowego

2) realizowanie zadań z zakresu polityki kursowej

3) okresowa ocena obiegu pieniężnego i rozliczeń pieniężnych oraz obrotu dewizowego

4) nadzorowanie operacji otwartego rynku

5) ocena funkcjonowania systemu bankowego

6) uchwalania planu działalności i planu finansowego NBP

7) uchwalanie prowizji opłat bankowych stosowanych przez NBP oraz ustalenie ich wysokości

8) określenie zasad gospodarowania funduszami NBP

9) określenie zasad organizacji i podziału zadań w NBP

10) określenie zasad polityki kadrowej i płacowej NBP

11) uchwalenie rocznego sprawozdania z działalności NBP

12) sporządzenie bilansu NBP oraz rachunku zysków i strat

13. opracowanie bilansów obrotów płatniczych państwa z zagranicą

14) przygotowanie i rozpatrywanie projektów uchwał i innych materiałów kierowanych do Rady.

Art.19. Uchwały Zarządu NBP zapadają większością bezwzględną głosów , a w przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Prezesa NBP.

MATERIAL POMOCNICZY NR 2

Funkcje banku centralnego

Narodowy bank Polski jako bank centralny pełni trzy zasadnicze funkcje:

NBP jest bankiem emisyjnym:

- wprowadza i wycofuje z obiegu znaki pieniężne RP – banknoty i monety
- określa wielkość emisji i terminy wprowadzenia do obiegu znaków pieniężnych
- ustala wzory i wartość nominalną banknotów i monet
- określa zasady wymiany zużytych znaków pieniężnych.

NBP jest bankiem banków:

- pełni w stosunku do banków funkcje regulacyjne, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa depozytów zgromadzonych w bankach komercyjnych oraz stabilności całego systemu bankowego
- na rachunkach w tym banku utrzymują rezerwy pieniężne inne banki

- jest dla banków źródłem rezerwy kredytowej, a więc wpływa na rozmiary akcji kredytowej banków komercyjnych (handlowych)
- udziela kredytów refinansowych na gruncie zdolności kredytowej lub redyskonta bądź lombardu,
- sprzedaje i kupuje własne i skarbowe papiery wartościowe na otwartym rynku
- sprawuje kontrolę nad działalnością banków, zwłaszcza nad przestrzeganiem przepisów prawa bankowego

NBP jest bankiem państwa

- współdziała z organami państwa w realizacji polityki gospodarczej
- przekazuje główne informacje o założeniach polityki pieniężnej, bilansie płatniczym, bilansie zobowiązań i należności zagranicznych państwa
- współdziała z ministrem finansów w opracowaniu planów finansowych budżetu państwa i realizacji polityki walutowej
- prowadzi obsługę kasowo-rozliczeniową budżetu państwa
- ewidencjonuje i obsługuje dług publiczny,
- zarządza rezerwami dewizowymi
- prowadzi rachunki centralnych instytucji państwowych, państwowych funduszy celowych oraz jednostek budżetowych
- gromadzi, przetwarza i analizuje informacje o procesach finansowych i gospodarczych kraju

MATERIAŁ POMOCNICZY NR 3

Instrumenty ekonomicznego oddziaływania banku centralnego na działalność banków komercyjnych.

Najważniejszym zadaniem banku centralnego w Polsce jest walka ze wzrostem cen. Aby móc skutecznie realizować postawione zadanie, NBP wykorzystuje następujące instrumenty: **rezerwy obowiązkowe, stopy procentowe oraz operacje otwartego rynku.**

Rezerwy obowiązkowe to część zgromadzonych depozytów (złotowych i walutowych), jakie banki komercyjne są zobowiązane utrzymywać na swoich rachunkach w banku centralnym. Rezerwy obowiązkowe są instrumentem polityki pieniężnej banku centralnego, za pomocą którego steruje on obiegiem pieniądza i udzielaniem kredytów przez banki komercyjne. Chcąc np. ograniczyć bankom komercyjnym możliwość prowadzenia akcji kredytowej, bank centralny zwiększa wysokość rezerwy obowiązkowej (banki mają mniej środków). Rezerwy obowiązkowe stanowią dla banków komercyjnych rezerwę pozwalającą na utrzymanie płynności, jednak nie mają one pełnej swobody dostępu do tej rezerwy. Rezerwa stanowi środki wspólne całego systemu bankowego.

Zgromadzone w ten sposób środki bank centralny może przekazać w formie kredytów bankom komercyjnym, które wymagają uzupełnienia posiadanych środków pieniężnych. Taki kredyt dla banku komercyjnego określa się **kredytem refinansowym.**

Rozróżniamy różne sposoby udzielania kredytu refinansowego w poszczególnych krajach. Przybierają one następującą postać:

•**kredytu lombardowego** udzielanego przez bank centralny na bardzo krótki okres (kilka dni) pod zastaw posiadanych przez bank komercyjny papierów wartościowych (z reguły obligacji). Wysokość tego kredytu przeważnie nie przekracza 75% wartości nominalnej zdeponowanych dokumentów. Banki posilkują się kredytem lombardowym dla ratowania swojej bieżącej płynności, gdy mają do czynienia z chwilowym brakiem gotówki w kasach bądź na rachunku w banku centralnym;

•**kredytu bankowego związanego z obrotem wekslowym** w gospodarce. Banki komercyjne mogą dyskontować weksle, czyli dokonywać ich zakupu od podmiotów rynkowych za kwotę nominalną (kwotę, za którą został wystawiony weksel) pomniejszoną o tzw. stopę dyskontową, która jest ustalana przez bank komercyjny w relacji do stopy redyskontowej banku centralnego.

Operacje otwartego rynku są instrumentami, za pomocą których bank centralny reguluje podaż pieniądza na rynku i płynność banków. Operacje otwartego rynku polegają na kupnie bądź sprzedaży przez bank centralny określonych papierów wartościowych na rynku pieniężnym. W takich operacjach drugą stroną transakcji dla banku centralnego są najczęściej banki komercyjne, instytucje finansowe (fundusze emerytalne, fundusze inwestycyjne), banków rzadziej osoby fizyczne. Bank centralny, skupując papiery wartościowe dostarcza do komercyjnych środki pieniężne, które mogą one przeznaczyć na działalność kredytową. Sprzedając papiery wartościowe doprowadza do wycofania pieniądza z rynku. Instrumentem banku centralnego w ramach operacji otwartego rynku jest wyznaczanie wielkości transakcji papierami wartościowymi czy stóp procentowych stosowanych przy tych transakcjach. Operacje otwartego rynku są bardziej efektywnym instrumentem regulującym podaż pieniądza niż kredyt redyskontowy, ponieważ dają bankowi możliwość określenia z góry pożądanej wielkości podaży pieniądza. Przy operacjach otwartego rynku bank centralny z góry określa wielkość podaży pieniądza angażowaną w dane przedsięwzięcie, natomiast przy redyskoncie ustala jedynie stopę procentową. Wielkość angażowanych środków pieniężnych zależy od wielkości popytu, jaki zostanie zgłoszony przez banki komercyjne wyrażające chęć uczestnictwa w tego typu operacji.

Zadania dla uczniów

Zadanie 1 .

Narysuj zagregowaną krzywą popytu i podaży pieniądza oraz określ cenę równowagi (stopę procentową), a następnie dorysuj nową krzywą popytu i/lub podaży przedstawiając zmiany, które zajądą po obniżeniu przez bank centralny wielkości stopy rezerw obowiązkowych. Jak ma się wartość nowej ceny równowagi (stopa procentowa) do wartości wyjściowej ceny równowagi? Jakie mogą być powody obniżenia przez bank centralny wielkości stopy rezerw obowiązkowych?

Zadanie 2.

Narysuj zagregowaną krzywą popytu i podaży pieniądza oraz określ cenę równowagi (stopę procentową), a następnie dorysuj nową krzywą popytu i/lub podaży przedstawiając zmiany, które zajądą po zwiększeniu przez bank centralny wielkości stopy rezerw obowiązkowych. Jak się ma nowa cena równowagi (stopa procentowa) do wyjściowej ceny równowagi? Jakie mogą być powody zwiększenia przez bank centralny wielkości stopy rezerw obowiązkowych

Zadanie 4.*

Na wykresach przedstawiających równowagę na rynku pieniężnym, przy spełnionym warunku *ceteris paribus*, dokonaj niezbędnych przesunięć krzywych obrazujących:

- a) emisję obligacji państwowych,
- b) wzrost deficytu budżetowego,
- c) spadek wartości waluty krajowej w stosunku do walut zagranicznych

SPRAWDZENIE WIEDZY

Test wyboru

Wybierz prawidłową odpowiedź:

1. Najważniejszym celem Narodowego Banku Polskiego jest:
 - a) wprowadzenie Polski do strefy euro
 - b) ograniczenie bezrobocia i inflacji
 - c) utrzymanie stabilnego poziomu cen
 - d) wspieranie polityki gospodarczej rządu

2. Bank centralny nie zajmuje się:
 - a) polityką pieniężną
 - b) polityką edukacyjną
 - c) działalnością fiskalną
 - d) obsługą budżetu państwa

3. NBP wprowadzając do obiegu znaki pieniężne oraz organizując ten obieg w kraju pełni funkcję:
 - a) banku emisyjnego
 - b) banku państwa
 - c) banku komercyjnego
 - d) banku operacyjnego

4. NBP opracowuje:
 - a) strategię rozwoju systemu bankowego w Polsce
 - b) strategię polityki pieniężnej
 - c) strategię rozwoju gospodarczego
 - d) strategię polityki antyinflacyjnej

5. NBP jako bank banków:
 - a) odpowiada za bezpieczeństwo i stabilność całego sektora bankowego
 - b) odpowiada za poziom oprocentowania kredytów w bankach komercyjnych
 - c) przekazuje polecenia bankom dotyczące ich bieżącej działalności
 - d) odpowiada za profesjonalizm pracowników banku

6. Przewodniczącym Rady Polityki Pieniężnej jest:
 - a) wiceprezes NBP
 - b) prezes NBP
 - c) minister finansów
 - d) minister gospodarki

7. Ile osób liczy Rada Polityki Pieniężnej:
- a) 9
 - b) 10
 - c) 12
 - d) 15
8. Do narzędzi polityki monetarnej NBP nie należy:
- a) operacje refinansowe
 - b) stopa redyskontowa
 - c) stopa rezerw walutowych
 - d) kredyt lombardowy
9. Argumenty przemawiające przeciw wyłączeniu nadzoru bankowego spod kontroli banku centralnego :
- a) większa niezależność i suwerenność banku centralnego w polityce pieniężnej
 - b) wyeliminowanie tzw. pokusy nadużycia
 - c) rozwój systemu bankowego wymusza zmiany w sferze regulacji i nadzoru
 - d) projekt ograniczenia niezależności RPP jest zgodny z prawem Unii Europejskiej
10. Bank centralny może obniżyć podaż pieniądza przez:
- a) sprzedaż obligacji rządowych, obniżenie stopy rezerw obowiązkowych i wzrost stopy redyskontowej
 - b) skup obligacji rządowych, wzrost stopy rezerw obowiązkowych i wzrost stopy redyskontowej
 - c) skup obligacji rządowych, obniżenie stopy rezerw obowiązkowych i wzrost stopy redyskontowej
 - d) sprzedaż obligacji rządowych, wzrost stopy rezerw obowiązkowych i wzrost stopy rezerw obowiązkowych

Prawidłowe odpowiedzi:

1 c, 2 c, 3 a, 4 b, 5 a, 6 b, 7 b, 8 c, 9 a, 10 d.

